

IZBORNI PROGRAM ZA KOTOR

DEMOKRATSKA ALTERNATIVA

A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA
A DA DA DA DA DA DA

DA

Da se Kotor pita!

**IZBORNI PROGRAM
DEMOKRATSKE
ALTERNATIVE**

DA SE KOTOR PITA!

DEMOKRATSKE ALTERNATIVE (DA) ZA KOTOR

IZBORNI PROGRAM

Liste: **DA SE KOTOR PITA** - dr Davor Kumburović

Poštovane sugrađanke i sugrađani,

Demokratska alternativa (DA) se pojavljuje na političkoj sceni Kotora sa jasnim ciljem: da vaš glas postane ključan u donošenju odluka koje direktno utiču na kvalitet života u našem gradu. Naš slogan, “Da se Kotor pita”, nije samo fraza, već poziv na promjenu, koja će omogućiti da svi građani budu uključeni u procese razvoja, planiranja i unapređenja našeg grada.

Kotor je grad bogate istorije, neprocjenjive kulturne baštine i prirodnih ljepota, ali i grad koji se suočava s brojnim izazovima. Naša vizija Kotora je zasnovana na principima održivog razvoja, ekonomske stabilnosti, društvene odgovornosti i uključivanja građana u sve aspekte lokalne samouprave. Vjerujemo da samo kroz transparentan rad, efikasno upravljanje resursima i konstruktivan dijalog sa građanima možemo ostvariti ambiciozne, ali realne ciljeve.

Naš program fokusira se na ključne aspekte koji će poboljšati svakodnevni život građana Kotora – od unapređenja komunalne i saobraćajne infrastrukture, preko razvoja obrazovanja, sporta i kulture, do zaštite i promocije naše dragocjene prirodne i kulturne baštine. Poseban naglasak stavljamo na zaštitu interesa građana, osnaživanje lokalne privrede i stvaranje novih prilika za mlade.

Demokratska alternativa se zalaže za Kotor koji se pita, Kotor koji odlučuje, i Kotor koji živi punim potencijalom. Zajedno, možemo stvoriti bolji grad za sve nas. Vrijeme je za novu politiku, zasnovanu na odgovornosti, stručnosti i istinskoj posvećenosti interesima svakog stanovnika Kotora. Pridružite nam se na putu ka boljoj budućnosti Kotora.

Vaša Demokratska alternativa

Pred vama su samo neki od projekata koje vidimo kao prioritete u prvim godinama našeg i vašeg rukovođenja lokalnom upravom.

1. Ukidanje Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom u Crnoj Gori i vraćanje nadležnosti Kotoru za upravljanje opštinskom obalom.

Jedan od ključnih argumenata za vraćanje nadležnosti opštinama jeste povećanje lokalne kontrole nad resursima. Lokalni organi vlasti su u boljoj poziciji da razumiju specifične potrebe svojih zajednica i bolje odgovore na njih. Ukidanje Morskog dobra će omogućiti da neposredno upravljamo obalom, planiramo lokalni razvoj, te odlučujemo o investicijama i projektima koji su direktno u interesu Kotoranki i Kotorana.

Efikasnije donošenje odluka: Direktno upravljanje opština nad obalnim područjem će ubrzati donošenje odluka u vezi sa razvojem infrastrukture, održavanjem plaža, zaštitom životne sredine i turističkim planovima. Umjesto da čekaju odobrenje od Morskog dobra, opština će brže reagovati na lokalne potrebe.

Lokalni prihodi: Kotor će imati veće koristi od prihoda koji dolaze iz upravljanja obalom, uključujući prihode od zakupa plaža, marina ili obalnih objekata. Umjesto da se sredstva centralizuju kroz Morsko dobro i kasnije redistribuiraju, Kotor će imati direktan prihod, što će doprinijeti boljoj realizaciji lokalnih projekata i unapređenju infrastrukture.

Transparentnost i odgovornost: Decentralizacija finansijskih tokova će povećati transparentnost. Lokalne zajednice će imati veću

kontrolu nad prihodima što će smanjiti mogućnosti za malverzacije i korupciju.

Opštine kao što je Kotor, koja ima specifičan karakter (kulturni, turistički, istorijski), mogu na taj način bolje usmjeriti razvoj prema održivim ciljevima. Bolje poznamo svoje resurse i potrebe, pa ćemo brže i efikasnije reagovati na infrastrukturne probleme i izazove upravljanja obalom, uključujući čišćenje, održavanje i planiranje.

Preuzimanjem kontrole nad morskim dobrom, prihod od koncesija i zakupa plaža direktno će ići u lokalni budžet, što će omogućiti veća ulaganja u razvoj infrastrukture, turističke kapacitete i očuvanje kulturno-istorijskih spomenika. Lokalni preduzetnici bi dobili veći pristup obalnim resursima.

Kotor, kao UNESCO-ov grad i važna turistička destinacija u Crnoj Gori, suočava se sa specifičnim izazovima vezanim za očuvanje kulturno-istorijskog nasljeđa i održivi razvoj turizma. Ukidanje Morskog dobra i vraćanje nadležnosti opštini moglo bi imati nekoliko važnih prednosti za našu zajednicu:

Kotor bi mogao da postavi strože standarde za zaštitu kulturnog nasljeđa i prirodnog okruženja, prilagođene specifičnostima lokalne sredine, u odnosu na šire interese koje promovise Javno preduzeće Morsko dobro.

Lokalna uprava će imati veću kontrolu nad razvojem turističke infrastrukture, uključujući marine, plaže, šetališta i pristaništa, omogućavajući bolju koordinaciju sa lokalnim turističkim planovima.

Unapređenje kvaliteta usluga: Kontrola nad obalom omogućila bi opštini Kotor da podigne standarde turističkih usluga, uključujući lokalne kompanije u razvoj i održavanje obale, i direktno odgovori na sezonske izazove, kao što su povećan broj posjetilaca i zagađenje. Time bi se omogućilo opštini Kotor da uspostavi lokalna javno-privatna partnerstva u razvoju obalne infrastrukture. Na primjer, lokalni preduzetnici bi mogli ulagati u ekološke i održive projekte na obali, pod strogim uslovima zaštite prirodne i kulturne baštine, obezbjeđujući da su standardi održivosti i kvaliteta usklađeni sa potrebama lokalne zajednice i turista.

Opština će unaprijediti svoje administrativne kapacitete kako bi preuzela upravljanje morskim dobrom. To podrazumijeva stručne kadrove, planiranje, pravne promjene i sredstva za održavanje. Ukidanje Morskog dobra omogućit će Kotoru da bolje upravlja svojim resursima. Ovaj proces zahtijeva pažljivu pripremu, uključujući jačanje kapaciteta lokalne samouprave, rješavanje pravnih i institucionalnih pitanja, kao i osiguravanje koordinacije između lokalnog i državnog nivoa.

2. Unapređenje rada Lokalne uprave Kotora kroz potpunu digitalizaciju

Digitalizacija predstavlja ključni korak ka modernizaciji, povećanju efikasnosti i transparentnosti administrativnih procesa. Demokratska alternativa ima rješenja koja će poboljšati rad lokalne samouprave implementacijom potpune digitalizacije:

Razvoj centralizovanog digitalnog portala za građane i poduzetnike

A. Jedinstveni Elektronski Servis (e-Portal)

Sveobuhvatan portal: Kreirat ćemo jedinstveni digitalni portal gdje građani i poduzetnici mogu lako pristupiti svim uslugama lokalne uprave. To bi uključivalo podnošenje zahtjeva za građevinske dozvole, prijavu prebivališta, plaćanje poreza, pristup informacijama o imovini i statusu predmeta, kao i druge usluge.

Upravljanje dokumentima: Portal će omogućiti digitalnu predaju i obradu dokumenata, čime će se značajno smanjiti potreba za fizičkim odlaskom u opštinske kancelarije. Sistem bi također omogućio praćenje statusa podnijetih zahtjeva u realnom vremenu.

Elektronski potpisi: Uvođenje elektronskih potpisa za validaciju dokumenata omogućit će brže rješavanje administrativnih procesa. Građani će dobiti digitalne verzije certifikata, odobrenja i drugih potrebnih dokumenata putem interneta, bez potrebe za ličnim dolaskom.

Chatbot i podrška uživo: Uvođenje automatiziranih chat servisa ili botova koji će

odgovarati na osnovna pitanja i usmjeravati korisnike ka odgovarajućim službama. Uz to, omogućit ćemo podršku uživo putem video ili tekstualnih konsultacija za specifične zahtjeve.

B. Potpuna digitalizacija administrativnih procesa i dokumentacije

Arhiviranje podataka: Svi administrativni podaci, dosjei, planovi i dokumentacija bit će u potpunosti digitalizirani i organizirani u sigurnoj, centralizovanoj bazi podataka. Ovaj sistem bi omogućio brzo pretraživanje i pristup podacima, smanjio vrijeme obrade i poboljšao transparentnost.

Sigurnost podataka: Implementirati sigurnosne mjere, kao što su enkripcija podataka, kontrola pristupa i redovno pravljenje rezervnih kopija, kako bi se zaštitila privatnost građana i spriječile zloupotrebe.

Optimizacija procesa: Identificirati i automatizirati repetitivne administrativne zadatke, kao što su obrade zahtjeva za dozvole ili poreske prijave, što bi smanjilo ljudske greške i ubrzalo donošenje odluka.

Automatska obavještenja i rokovi: Uvest ćemo sistem automatskih obavještenja koji bi građane i službenike podsjećao na robove, potrebne radnje ili dostavu dokumenata, smanjujući mogućnost kašnjenja i zastoja.

Javni pristup podacima: Lokalna uprava će objaviti setove podataka od javnog interesa, kao što su budžet, javne nabavke, planiranje prostora, statistike o infrastrukturnim projektima i ekološkim mjerama. Ovo bi povećalo povjerenje građana i osnažilo javni nadzor nad radom uprave.

Vizualizacija podataka: Implementirati digitalne alate koji bi omogućili vizualizaciju ključnih podataka u obliku grafikona i mapa, čime bi se olakšalo razumijevanje informacija i povećala transparentnost.

e-Participacija: Kroz digitalne platforme omogućit ćemo građanima učešće u odlučivanju o lokalnim pitanjima putem anketa, javnih konsultacija i prijedloga. Na taj način, građani bi imali direktan utjecaj na donošenje odluka vezanih za budžet, urbanizam,

obrazovanje i druge važne teme.

C. Mobilna aplikacija Lokalne uprave

Napravit ćemo mobilnu aplikaciju koja će građanima omogućiti da lako i brzo pristupe osnovnim uslugama opštine, od plaćanja poreza do dobijanja informacija o aktuelnim projektima i saobraćajnim promjenama. Ova aplikacija može uključivati i funkcionalnost za prijavu problema u zajednici (npr. kvarovi, komunalni problemi).

Posebnu pažnju posvetit ćemo stvaranju intuitivnog korisničkog interfejsa, posebno prilagođenog starijoj populaciji. Omogućit ćemo jednostavne opcije, veliki tekst i jasne korake kako bi aplikacija bila korisna svim generacijama.

Obuka u digitalnim vještinama: Ključna komponenta uspješne digitalizacije je obuka zaposlenih. Lokalne službe moraju proći adekvatnu edukaciju kako bi se prilagodile novim tehnologijama i alatima. Također, obuke bi uključivale teme poput digitalne sigurnosti, korišćenja novih softvera i zaštite podataka.

Implementirat ćemo sistem za upravljanje radnim tokovima (Workflow Management). Ovaj sistem će pratiti zadatke svakog službenika, alocirati resurse i osigurati da se svi zadaci rješavaju u zadatim vremenskim okvirima. Digitalna povezanost između različitih odjeljenja Opštine omogućit će efikasniju međusektorsku komunikaciju i smanjiti redundanciju i dupliranje rada.

3. Uvođenje digitalne platforme -

“Da se i ti pitaš”

Naš projekat “Da se i ti pitaš” ima za cilj direktno uključivanje građana Kotora u proces donošenja odluka i realizacije inicijativa koje se odnose na njihove svakodnevne potrebe i

unapređenje kvaliteta života u lokalnoj zajednici. Ovaj projekat će omogućiti građanima da predlažu ideje, utiču na prioritizaciju tih ideja i budu aktivni učesnici u implementaciji rješenja.

1. Platforma za prijavu Ideja

Projekat bi se oslanjao na digitalnu i fizičku platformu koja bi omogućila svim građanima Kotora da predlažu svoje ideje. Ove platforme bi bile jednostavne za korištenje i dostupne svim građanima, bez obzira na njihov tehnički nivo vještina.

Digitalna platforma: Kreiranje veb stranice ili aplikacije koja omogućava građanima da prijave svoje ideje. Ova platforma bi sadržavala:

a) **Kategorije:** Građani bi svoje ideje predlagali u unaprijed definiranim kategorijama (npr. infrastruktura, ekologija, obrazovanje, kultura, sport, zdravstvo, turizam);

b) **Formular za prijavu:** Jednostavan i prilagođen formular koji omogućava opis ideje, potencijalne koristi za zajednicu, procjenu troškova i predloženo vrijeme za realizaciju;

c) **Pregled i glasanje:** Sve prijavljene ideje bile bi javno dostupne, omogućavajući građanima da pregledaju druge prijedloge i glasaju za one koje smatraju prioritetnim.

Fizička platforma: Za građane koji nisu digitalno pismeni ili nemaju pristup internetu, lokalna uprava bi organizovala punktove za prikupljanje prijedloga u javnim ustanovama (npr. opština, biblioteke, škole). Svi prijedlozi bi se kasnije unijeli u digitalnu platformu.

Jednostavni kriterijumi: Svaki prijedlog mora biti konkretan, izvodljiv i od koristi za lokalnu zajednicu. Prijedlozi mogu biti od manjih intervencija (poput popravke uličnog osvjetljenja ili uređenja parka) do većih projekata (poput izgradnje sportskih terena, kulturnih manifestacija ili programa za mlade). Prijava ideja i glasanje bi se odvijali u periodičnim ciklusima (npr. kvartalno ili polugodišnje). Nakon svake runde, prijedlozi sa najviše glasova bi bili analizirani od strane stručnog tima lokalne uprave kako bi se procijenila njihova izvodljivost.

Participativno glasanje: Građani bi putem digitalne platforme mogli glasati za projekte koje smatraju najpotrebnijim za realizaciju. Svaki građanin imao bi određeni broj glasova koji bi mogao raspodijeliti na projekte od najvećeg prioriteta.

Participativni budžet: Lokalna uprava bi unaprijed odredila dio budžeta koji bi bio izdvojen za realizaciju projekata koje građani izaberu kroz glasanje. Na ovaj način bi se osiguralo da građani imaju direktan utjecaj na to kako se troši dio javnih sredstava.

Tim stručnjaka iz lokalne uprave (urbanisti, građevinari, ekonomisti) bi pregledao projekte koji dobiju najveći broj glasova kako bi se utvrdila njihova tehnička i financijska izvodljivost. Nakon odobrenja, lokalna uprava bi krenula u realizaciju projekta u skladu sa prioritetima. Građani bi bili redovno obavještavani o napretku putem veb platforme ili javnih oglašavanja. Svi aspekti projekta (od prijave ideja do glasanja i implementacije) bi bili transparentni. Građani bi u svakom trenutku mogli pratiti status projekata i budžetska izdvajanja. Na kvartalnom ili godišnjem nivou, lokalna uprava bi objavljivala izvještaje o napretku projekta, sa detaljima o implementaciji prijedloga, potrošenim sredstvima i postignutim ciljevima.

Na ovaj način ćemo povećati angažman građana u kreiranju javnih politika i osnažiti njihovu povezanost s lokalnom upravom. Budući da sami građani predlažu projekte, rješavali bi se konkretni problemi sa kojima se svakodnevno suočavaju, što bi poboljšalo kvalitet života u Kotoru. Građani bi bolje razumjeli kako funkcionira proces donošenja odluka i budžetiranja na lokalnom nivou, što bi doprinijelo boljoj suradnji između zajednice i lokalnih vlasti.

Projekat "Da se i ti pitaš" predstavlja inovativni način uključivanja građana Kotora u proces donošenja odluka i rješavanja svakodnevnih problema. Kroz ovu inicijativu, građani dobivaju priliku da aktivno sudjeluju u razvoju svoje zajednice, dok lokalna uprava osigurava direktan odgovor na njihove potrebe, istovremeno poboljšavajući transparentnost i odgovornost u radu.

4. Nadogradnja L Krila KBC Kotor i Izgradnja Infektivne Klinike

Nadogradnja L krila Kliničko-bolničkog centra (KBC) Kotor i izgradnja Infektivne klinike su ključni infrastrukturni projekti koji bi značajno unaprijedili kvalitet zdravstvene zaštite u Kotoru i šire. Ovi projekti će omogućiti bolju zdravstvenu zaštitu, jačanje kapaciteta za liječenje infektivnih bolesti i podržati održivi razvoj lokalne zajednice.

Povećani Kapaciteti: KBC Kotor već igra ključnu ulogu u zdravstvenom sistemu regije, ali dodatni kapaciteti su neophodni da bi se osiguralo adekvatno liječenje i smanjenje pritiska na postojeće zdravstvene ustanove.

Bolja služba za građane: Nadogradnjom L krila, bolnica bi mogla proširiti svoje kapacitete za liječenje pacijenata i smanjiti čekanje na specijalizirane tretmane, čime bi se unaprijedila kvaliteta usluge.

Rastuća potreba za infektivnim klinikama: Nakon pandemije COVID-19, postalo je jasno koliko je važno imati specijalizirane ustanove za zarazne bolesti. Izgradnja Infektivne klinike omogućila bi brži i bolji odgovor na buduće zdravstvene krize, čime bi se osigurala veća sigurnost građana.

Regionalni centar zdravlja: Uz nadogradnju infrastrukture, KBC Kotor može postati regionalni zdravstveni centar koji privlači pacijente ne samo iz Crne Gore, već i iz susjednih zemalja, čime bi se povećali prihodi bolnice i doprinos lokalnoj ekonomiji.

Očuvanje zdravstvenih radnika: Povećani kapaciteti i modernizacija omogućili bi zadržavanje medicinskog osoblja u Kotoru, kao i privlačenje novih stručnjaka. Kvalitetniji uslovi rada u novim objektima smanjili bi odlazak ljekara i medicinskog osoblja iz zemlje.

Tehnološka inovacija i oprema: Uz izgradnju novih objekata, bolnica bi mogla uvesti savremenu medicinsku opremu i tehnologiju koja bi omogućila bolje dijagnostičke i terapijske usluge. Ovo je posebno važno u oblasti infektologije, gdje je brzina dijagnostike ključna.

Državno i lokalno finansiranje: Projekat bi se mogao finansirati kombinacijom državnih i lokalnih budžeta. Država bi mogla preuzeti većinu troškova izgradnje i opremanja, dok bi lokalna samouprava mogla osigurati zemljište, infrastrukturnu podršku i logistiku.

Međunarodna donatorska sredstva: Postoji mogućnost korištenja donacija i kredita međunarodnih organizacija, kao što su Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), Evropska unija ili međunarodne banke, koje su zainteresirane za podršku zdravstvu i jačanje kapaciteta za borbu protiv zaraznih bolesti. Lokalna uprava može istražiti mogućnost javno-privatnih partnerstava, u kojima bi privatni sektor financirao ili upravljao određenim aspektima projekta, posebno u vezi s tehničkom opremom ili uslugama.

Zapošljavanje i obuka: Izgradnja novih zdravstvenih objekata donijela bi nova radna mjesta, kako u fazi izgradnje, tako i u samom radu bolnice. Također, ovo bi otvorilo mogućnosti za edukaciju i specijalizaciju lokalnog medicinskog kadra.

Nadogradnja L krila KBC Kotor i izgradnja Infektivne klinike predstavljaju strateške projekte sa velikim potencijalom da unaprijede zdravstveni sistem regije. Oni će poboljšati kvalitet života stanovništva, potaknuti ekonomski razvoj kroz zdravstvo i turizam, i osigurati bolju pripremljenost za buduće zdravstvene izazove. Lokalne vlasti imaju ključnu ulogu u osiguravanju infrastrukture, koordinaciji sa državnim institucijama i promociji Kotora kao zdravstvenog centra.

5. Preispitaćemo ugovore i aktivirati lokacije bivšeg Hotela Fjord i URC u Kotoru

Preispitaćemo ugovore za lokacije bivšeg hotela Fjord i URC (Ugostiteljsko-rekrea-

tivni centar) u Kotoru i pokrenuti procedure za privođenje ugovorenoj nameni ili vraćanje tih lokacija u vlasništvo Opštine.

Preispitivanje ugovora za lokacije bivšeg hotela Fjord i URCa u Kotoru zahteva detaljan pravni, finansijski i urbanistički pristup. Uz formiranje stručne radne grupe i temeljnu analizu ugovora, lokalna uprava može osigurati da se lokacije ili privode ugovorenoj nameni ili vraćaju u vlasništvo Opštine. Uvođenje strožih mehanizama praćenja, transparentnih tendera i aktivno uključivanje lokalne zajednice ključni su za uspješan ishod ovih projekata.

1. Pravni pregled i analiza Ugovora

Formiraćemo radnu grupu koja će se sastojati od stručnjaka iz oblasti prava, građevinarstva, urbanizma i ekonomije, kao i predstavnika Opštine. Grupa će analizirati sve ugovorne obaveze, uključujući rokove, uslove izgradnje i privođenja nameni, obaveze investitora i eventualne pravne posledice u slučaju neispunjavanja ugovora. Detaljno analizirati da li su investitori ispoštovali ugovorene obaveze. Ovo uključuje proveru rokova za početak i završetak radova, urbanističko-građevinske uslove, i ugovorene finansijske aspekte. U slučaju da su investitori probili rokove ili prekršili uslove ugovora, radna grupa bi analizirala da li postoje zakonski osnovi za raskid ugovora i vraćanje imovine u vlasništvo Opštine. Analizirati da li je prošao rok za određene pravne akcije, kao i da li postoje zakonske mogućnosti da se zaštite interesi Opštine.

2. Pokretanje procedura za realizaciju Ugovora

Nakon analize ugovora, organizovati zvanične sastanke sa investitorima kako bi se dobile informacije o trenutnom statusu projekata i razlozima zbog kojih su rokovi probijeni ili projekti nisu realizovani. U slučaju opravdanih razloga za kašnjenje, razmotriti mogućnost revizije rokova pod striktnim uslovima. Svaka revizija mora biti transparentna, sa jasnim planovima i sankcijama za dalja kašnjenja.

U slučaju da investitori nisu ispunili obaveze, Opština će sa nadležnim državnim organima

pokrenuti postupak za raskid ugovora zbog povrede ugovornih odredbi.

3. Novi javni poziv za investitore

Nakon što Opština vrati vlasništvo nad lokacijama, trebalo bi pripremiti planove za njihovu ponovnu prodaju ili davanje u zakup pod povoljnijim uslovima, ali sa strožim kontrolama i obavezama prema budućim investitorima. Novi tenderi bi morali biti transparentni, sa jasnim kriterijumima i sankcijama u slučaju neispunjavanja uslova, kako bi se izbegle prethodne greške.

Ukoliko je to potrebno, revidirati urbanističke planove za te lokacije, u saradnji sa građanima i strukom, kako bi se omogućila izgradnja objekata koji će odgovarati aktuelnim potrebama Kotora – poput hotela, rekreativnih centara ili drugih objekata od javnog interesa. Lokalna uprava bi trebala da postavi mehanizme za kontinuirano praćenje napretka projekata, uključujući inspekcijske timove koji bi redovno izveštavali o statusu radova i poštovanju ugovornih obaveza.

6. Izgradnja sportskog kompleksa u industrijskoj zoni Kotora

Ovaj projekat obuhvata izgradnju modernih sportskih objekata koji će zadovoljiti potrebe lokalne zajednice i privući sportske entuzijaste iz šire regije te predstavlja značajan korak ka unapređenju sportske infrastrukture i promociji zdravog načina života.

Lokacija i dizajn: Sportski kompleks će biti smešten u industrijskoj zoni Kotora, na prostoru koji omogućava lak pristup i dovoljno prostora za različite sportske aktivnosti. Uključuje multifunkcionalne dvorane, otvorene terene za nogomet, košarku, tenis, kao i staze za trčanje i biciklizam.

Finansiranje i partnerstvo: Projekat će biti finansiran kroz kombinaciju opštinskih sredstava, državnih fondova i privatnih investicija. Saradnja s lokalnim preduzećima i međunarodnim partnerima omogućava održivost i kvalitetnu realizaciju projekta.

Društveni i ekonomski benefiti: Izgradnja

sportskog kompleksa donosi brojne benefite, uključujući poboljšanje zdravlja i kvaliteta života građana, poticanje sportskog turizma i stvaranje novih radnih mjesta. Kompleks će također služiti kao centar za organizaciju sportskih događaja, turnira i rekreativnih aktivnosti. Posebna pažnja bit će posvećena ekološkoj održivosti, s planovima za korištenje obnovljivih izvora energije i implementaciju zelenih tehnologija. Kompleks će biti dizajniran tako da minimizira negativan utjecaj na životnu sredinu.

Ovaj projekat predstavlja viziju budućnosti Kotora kao grada koji cijeni sport, zdravlje i zajedništvo, pružajući građanima i posjetiteljima vrhunske uvjete za bavljenje sportom i rekreacijom.

7. Formiranje posebnih preduzeća za gradsko zelenilo i parking servis u Kotoru

Gradsko zelenilo: Posebno preduzeće Gradsko zelenilo fokusirat će se na održavanje parkova, zelenih površina i drvoreda, što može dovesti do bolje organizacije i efikasnosti. Preduzeće će inicirati projekte za unapređenje ekološke svijesti i zaštite životne sredine, kao što su sadnja drveća i uređenje novih zelenih površina.

Parking servis: Posebno preduzeće Parking servis će efikasnije upravljati parkirnim mjestima, smanjiti saobraćajne gužve i povećati dostupnost parkiranja. Implementacija modernih tehnologija za upravljanje parkiranjem, kao što su senzori i aplikacije za rezervaciju parkirnih mjesta. Prihodi od naplate parkiranja mogu biti reinvestirani u poboljšanje saobraćajne infrastrukture i održavanje parkirnih prostora. Efikasnija kontrola i naplata kazni za nepropisno parkiranje može dodatno povećati prihode.

Postavljanje standarda kvaliteta za održavanje zelenih površina i upravljanje parkiranjem će poboljšati usluge koje građani dobivaju. Redovna obuka zaposlenih u ovim preduzećima može osigurati visok nivo profesionalnosti i efikasnosti. Pažljivo ćemo planirati i imple-

mentirati ove projekte kako bi se osigurala njihova održivost i efikasnost.

8. Formiranje parking zona van urbanog dijela grada

Uspostavljanje parking zona van urbanog dijela grada za izletničke autobuse i kampere je racionalno iz nekoliko razloga. Ograničavanjem kretanja i parkiranja velikih vozila u užem gradskom području, smanjuje se saobraćajna gužva i povećava protočnost saobraćaja. Manje velikih vozila u centru grada povećat će sigurnost za pješake i bicikliste. Manje vozila u centru grada znači manje emisija štetnih gasova, što doprinosi boljem kvalitetu zraka. Manje saobraćaja u blizini historijskih i kulturnih spomenika pomaže u njihovoj zaštiti od vibracija i zagađenja.

Povećanjem taksi za autobuse generisat ćemo dodatne prihode koji se mogu koristiti za održavanje i unapređenje saobraćajne infrastrukture. Parking zone van urbanog dijela grada omogućavaju efikasnije korištenje prostora u centru za druge namjene, kao što su pješačke zone i zelene površine.

Planiranje i izgradnja adekvatnih parking zona van urbanog dijela grada, sa dobrim pristupom javnom prevozu do centra. Ove mjere će značajno doprinijeti poboljšanju saobraćajne situacije u Kotoru, zaštiti kulturne baštine i unapređenju turističke ponude. Podsticanje korištenja javnog prevoza u Kotoru može značajno doprinijeti smanjenju saobraćajnih gužvi, zagađenja i poboljšanju kvaliteta života građana.

9. Unapređenje gradskog saobraćaja

Povećanje broja polazaka postojećih linija i uvođenje novih linija na osnovu potreba građana. Uvođenje noćnih linija koje bi podržale kulturne, ugostiteljske i turističke aktivnosti. Uvođenje direktnih linija, kao što je Kotor-Aerodrom Tivat, kako bi se olakšao pristup ključnim destinacijama.

Uvođenje hibridnih i električnih autobusa koji su ekološki prihvatljiviji. Postavljanje info totema s podacima o polascima u realnom vremenu i omogućavanje online kupovine karata. Organiziranje kampanja koje promovišu prednosti korištenja javnog prevoza, kao što su smanjenje zagađenja i ušteda novca. Edukacija učenika o važnosti javnog prevoza i organiziranje zajedničkih aktivnosti koje podstiču njegovo korištenje. Uvođenje subvencija i popusta za određene kategorije građana, kao što su studenti, penzioneri i osobe s invaliditetom. Ponuda neograničenog prevoza s mjesečnom kartom po povoljnim cijenama.

Unapređenje povezanosti Kotora s okolnim mjestima u Boki Kotorskoj. Uvođenje morskog javnog prevoza kao dodatne opcije za putovanje. Implementacija ovih mjera može značajno povećati korištenje javnog prevoza u Kotoru i doprinijeti održivom razvoju grada.

10. Regulisanje učešća električnih trotineta u saobraćaju

Ovaj već hronični problem ćemo riješiti primjenom praksi koje već postoje u nekim zemljama:

Definisanje pravila kretanja: Električni trotineti bi trebali koristiti biciklističke staze, pješačko-biciklističke staze ili biciklističke trake. Ako takve staze nisu dostupne, mogu se kretati kolovozom, ali samo na putevima gdje je brzina ograničena na 30 km/h.

Ograničenja brzine i snage: Maksimalna brzina trotinetima ne bi smjela prelaziti 25 km/h, a snaga motora ne bi smjela biti veća od 0,6 kW.

Starosna granica i zaštitna oprema: Vozači trotineta moraju biti stariji od 14 godina, a oni mlađi od 18 godina trebali bi nositi zaštitne kacige. Takođe, svi vozači trebali bi nositi svjetlosne prsluke kada se kreću kolovozom.

Registracija i obeležavanje: Trotineti bi trebali biti registrovani i obeleženi naljepnicama koje sadrže podatke o snazi motora, maksimalnoj brzini i masi vozila.

Implementacija ovih mjera može značajno poboljšati sigurnost svih učesnika u saobraćaju i omogućiti efikasnije korišćenje električnih trotineta u Kotoru.

11. Unapređenje obrazovnih kapaciteta i podrška mladima

Usvojicemo strateški okvir za unapređenje fizičke infrastrukture, podršku obrazovanju i promociju održivog razvoja među mladima na teritoriji naše opštine. Fokus je na stvaranju inkluzivnih i funkcionalnih prostora za sport, rekreaciju i obrazovanje, uz povezivanje lokalne zajednice kroz partnerstva sa privatnim sektorom i državnim institucijama.

Unapređenje površina u okviru obrazovnih institucija: Kroz izgradnju sportskih terena i rekreativnih površina, cilj je poboljšati fizičku infrastrukturu obrazovnih institucija u našoj opštini. To uključuje izgradnju novih sportskih terena i rekreativnih prostora za djecu, kao i maksimizaciju korišćenja postojećih sportskih objekata.

Mapiranje postojećih resursa: U saradnji sa školama i drugim obrazovnim ustanovama, sprovesti analizu trenutnog stanja sportskih terena i rekreativnih prostora. Identifikovati površine koje zahtijevaju renovaciju ili proširenje. Na osnovu identifikovanih potreba, planirati izgradnju novih sportskih terena (fudbal, košarka, odbojka, trčanje), kao i manjih prostora za rekreaciju i igru koji će biti dostupni tokom i van nastavnih sati.

Korišćenje postojećih kapaciteta: Razviti zajedničke planove između škola i opštine za maksimalno korišćenje postojećih sportskih terena, uz mogućnost korišćenja od strane

zajednice van školskih aktivnosti. Uvesti zajedničke programe i planove za organizaciju sportskih takmičenja među školama na nivou opštine, sa ciljem promocije fizičke aktivnosti, timskog duha i takmičenja u sportovima kao što su atletika, košarka, fudbal i odbojka.

Unapređena sportska infrastruktura podstiče fizičku aktivnost djece i mladih. Povećana frekvencija sportskih događaja i takmičenja među učenicima doprinosi razvoju zdravih navika i zajedničkog duha. Veći stepen uključenosti lokalne zajednice u aktivnosti obrazovnih institucija.

Jačanje saradnje između lokalne uprave i privatnog sektora u obrazovnim projektima.

2. Podrška Opštine za neformalne obrazovne programe u saradnji sa Ministarstvom prosvete:

Podsticati neformalne obrazovne programe u obrazovnim institucijama na teritoriji naše opštine, fokusirajući se na teme održivog razvoja, ekologije, aktivnog učešća u zajednici i boravka u prirodi. U saradnji sa Ministarstvom prosvete, razviti edukativne programe koji promoviraju održivi razvoj, zaštitu životne sredine i ekološku svest među učenicima.

Više boravka u prirodi: Inicijative koje podstiču učenike na više vremena provedenog u prirodi, kroz izlete, terenske nastave i programe koji povezuju teorijsko znanje sa praktičnim aktivnostima na otvorenom.

Radionice i seminari: Organizacija radionica, seminara i kampova kroz koje će djeca i mladi unaprijediti svoja znanja i vještine iz oblasti ekologije, energetske efikasnosti, reciklaže i sličnih tema.

Podsticanje učešća u javnom životu: Kroz neformalne obrazovne programe, raditi na razvijanju građanske svesti kod mladih, podstičući ih na aktivno učešće u projektima od javnog interesa na nivou opštine.

Postavljamo temelje za dugoročno unapređenje obrazovnog sistema, sportskih kapaciteta i podizanje ekološke svesti kod mladih u našoj opštini. Kroz privatno-javna partnerstva, cilj nam je stvoriti prilike za dalji razvoj mladih, dok fokus na održivi razvoj i ekološku

edukaciju osigurava bolju budućnost za generacije koje dolaze.

12. Javni fond za stipendije

Kroz privatno-javno partnerstvo (PJP), lokalna zajednica i privatni sektor mogu zajedno obezbijediti finansijsku podršku za najuspješnije srednjoškolce iz Kotora, omogućavajući im da nastave školovanje na prestižnim fakultetima, kako u Crnoj Gori, tako i u inostranstvu. Kako ćemo to realizovati:

Osnivanje Javnog fonda za stipendije:

Javni Fond za stipendije biće osnovan na nivou opštine Kotor, u partnerstvu sa privatnim kompanijama, organizacijama, bankama i fondacijama. Ovaj fond će imati za cilj da obezbijedi dugoročnu finansijsku podršku za talentovane srednjoškolce. Privatne kompanije mogu doprineti fondu putem donacija, sponzorstava i korporativnih grantova. Kao deo društveno odgovornog poslovanja (CSR), kompanije će imati interes da ulažu u obrazovanje, pomažući razvoju stručnog kadra koji bi se mogao vratiti i raditi u Kotoru nakon školovanja.

Upravljanje Fondom: Odbor sastavljen od predstavnika lokalne uprave, obrazovnih institucija i privatnih partnera upravljao bi fondom. Važno je obezbijediti transparentnost u procesu dodjele sredstava, s jasno definisanim kriterijumima za ocenjivanje uspjeha učenika i njihovih potreba.

Jasni kriterijumi: Dodjela stipendija bi se zasnivala na akademskom uspjehu, rezultatima na nacionalnim i međunarodnim takmičenjima, angažmanu u zajednici i socio-ekonomskom statusu učenika.

Sektorski pristup: Privatne kompanije mogu razviti specifične stipendije za obrazovanje u oblastima koje su od posebnog interesa za

njih, kao što su tehnologija, inženjering, ekologija, turizam, pomorstvo ili medicina. Osim finansijske podrške, privatni partneri mogu obezbijediti mogućnosti za stažiranje i praksu tokom studija. Na ovaj način, stipendisti bi stekli praktične vještine i iskustvo koje bi im omogućilo brži prelaz u profesionalni svijet nakon diplomiranja.

Obaveza vraćanja zajednici: Učenici koji dobiju stipendije mogli bi biti podstaknuti ili obavezani da se nakon završetka studija vrate u Kotor i rade za određeno vrijeme u kompanijama ili institucijama koje su im pružile podršku.

Pristup EU fondovima: EU fondovi i drugi međunarodni obrazovni programi, poput Erasmus+ i Horizon Europe, mogu biti iskorišćeni za kofinansiranje stipendija. Javna uprava može sarađivati sa privatnim sektorom u pisanju projekata i aplikacija za ove fondove. U partnerstvu sa privatnim sektorom, opština Kotor može uspostaviti saradnju sa međunarodnim fondacijama i nevladinim organizacijama koje pružaju stipendije za studente u oblastima od globalnog značaja, kao što su održivi razvoj, umetnost, društvene nauke i tehnologija.

Podrška turističkog sektora: S obzirom na značaj turizma za Kotor, lokalni turistički operateri, hoteli i ugostiteljske kompanije mogli bi doprineti stipendijskom fondu kroz sponzorstva, posebno za obrazovanje u oblasti turizma i hotelijerstva. Kao deo ovog procesa, kompanije mogu koristiti svoje ulaganje u stipendije za promociju društveno odgovornog poslovanja i poboljšanje svog imidža u zajednici i među gostima.

Stvaranje platforme za podršku: Stvaranje platforme koja bi omogućila građanima Kotora da kroz donacije ili volonterski rad podrže stipendijski fond. Ove aktivnosti mogu povećati osećaj zajedništva i solidarnosti unutar lokalne zajednice. Organizovati akademska takmičenja ili projekte u okviru srednjih škola gde bi učenici mogli pokazati svoje talente u različitim disciplinama (npr. matematika, fizika, IT, umetnost). Najbolje ocenjeni učesnici bi bili nagrađeni stipendijama.

Mentorski program: Uspostaviti mentor-

ski program u kojem bi lokalni preduzetnici i stručnjaci iz privatnog sektora pružali podršku učenicima, pomažući im u izboru karijere i pripremi za dalje obrazovanje.

Crowdfunding za stipendije: Korišćenje digitalnih platformi za prikupljanje sredstava (crowdfunding) koje bi omogućile građanima i kompanijama da učestvuju u finansiranju stipendija putem donacija. Ove platforme bi mogle biti promovisane lokalno, uz transparentno prikazivanje sakupljenih sredstava i njihovog korišćenja.

Privatno-javno partnerstvo može biti efikasan model za obezbjeđivanje adekvatnih stipendija za najuspješnije srednjoškolce u Kotoru. Ključne komponente ovog modela uključuju stvaranje javnog fonda uz podršku privatnog sektora, transparentno upravljanje sredstvima, razvoj sektorskih stipendija, uključivanje međunarodnih fondova i fondacija, te aktivno učešće lokalne zajednice. Ovaj model bi dugoročno podstakao razvoj obrazovanja, ali i privredni rast, jer bi obrazovani mladi ljudi donijeli nova znanja i vještine, čime bi doprinijeli lokalnom i nacionalnom razvoju.

13. Opštinsko preduzeće za upravljanje bedemima Kotor

Formiranje opštinskog preduzeća koje će biti specijalizovano za upravljanje, očuvanje i rekonstrukciju bedema Kotor ima za cilj da osigura dugoročno održavanje ove kulturne baštine u skladu sa standardima UNESCO-a. Ovim bi se omogućila efikasna kontrola nad radovima, očuvanje istorijskog integriteta i promocija kulturnog turizma u Kotoru.

Preduzeće bi bilo zaduženo za svakodnevno održavanje bedema, uključujući čišćenje, redovno obnavljanje oštećenja i brigu o sigurnosti posjetilaca. Specijalizovana stručna služba u okviru preduzeća saradivala bi sa konzervatorima i međunarodnim ekspertima kako bi sve intervencije na bedemima bile u skladu sa strogim pravilima UNESCO-a, osiguravajući očuvanje autentičnosti.

Preduzeće bi moglo da upravlja prikupljanjem sredstava iz različitih izvora, uključujući

lokalne i međunarodne fondove, grantove od EU i UNESCO-a, kao i prihode od turističkih posjeta i ulaznica za obilazak bedema. Zaduženo bi bilo i za organizaciju turističkih programa, kao što su vođene ture, događaji i promocije koji bi privukli turiste i pružili edukaciju o značaju bedema, njihovoj istoriji i ulozi u kulturnom nasleđu Kotora.

Uz održavanje i restauraciju, preduzeće bi razvijalo planove za dugoročnu zaštitu bedema od šteta uzrokovanih erozijom, klimatskim promenama i drugim prirodnim faktorima. Svi radovi na rekonstrukciji i restauraciji bedema moraju biti u skladu sa međunarodnim konzervatorskim standardima, uz stalnu superviziju konzervatora i eksperata iz oblasti arhitekture i baštine. Preduzeće bi radilo u stalnom kontaktu sa nacionalnim i međunarodnim organizacijama kako bi se osiguralo da svi projekti rekonstrukcije zadovoljavaju stroge kriterijume UNESCO-a i drugih relevantnih tela.

Bedemi Kotor su ključna turistička atrakcija. Preduzeće bi moglo generisati prihod putem naplate ulaznica, organizovanih tura, suvenira, ali i specijalnih kulturnih manifestacija i događaja koji bi se odvijali na bedemima. Pored sopstvenih prihoda, preduzeće bi konkurisalo za sredstva iz fondova EU, UNESCO grantova, kao i nacionalnih i lokalnih budžetskih izvora za obnovu i očuvanje kulturne baštine.

Preduzeće bi moglo razvijati partnerstva sa privatnim sektorom kako bi se obezbijedila dodatna sredstva za obnovu, unapređenje turističkih sadržaja i promovisanje bedema kao jedne od ključnih atrakcija Kotora. Kreiranje događaja kao što su trke po bedemima, noćni obilazak, koncerti i izložbe na otvorenom, doprinelo bi razvoju sportskog i kulturnog turizma u Kotoru, što bi dodatno povećalo prihode preduzeća.

Razvoj digitalne platforme za virtuelne ture i promotivne kampanje omogućio bi bedemima Kotor da se prezentuju široj, globalnoj publici, omogućavajući dostupnost za sve, čak i one koji fizički ne mogu da ih posete.

14. Dom kulture Risan

Dom kulture u Risnu, iako projektovan kao ključna kulturna institucija ovog dijela opštine, ostao je nedovršen zbog kombinacije faktora: nedostatka sredstava, neusaglašenosti planova, promjene prioriteta.

Da bi se ovaj važan objekat konačno stavio u funkciju, potrebno je analizirati trenutne potrebe zajednice i primijeniti sveobuhvatan plan za obnovu i diversifikaciju kulturnih sadržaja. Jedna od ključnih mogućnosti je smještanje Dečijeg pozorišta, ali i drugih kulturnih i obrazovnih sadržaja koji mogu doprinijeti revitalizaciji kulturnog života u Risnu i okolini.

Dečije pozorište Kotor u Domu kulture Risan može postati centralna inicijativa koja bi doprinijela promociji kulture među najmlađima i obogatila sadržaj u opštini. Ovde bi se mogli održavati redovni pozorišni programi namijenjeni djeci i mladima, radionice, edukativni seminari i kreativni festivali. Dečije pozorište bi moglo privući mlade glumce i reditelje iz šire regije, povećavajući interesovanje za kulturu.

Multimedijalni Centar: Dom kulture će postati multimedijalni centar koji bi, pored dečijeg pozorišta, uključivao bioskopsku salu, prostor za održavanje koncerata, likovne izložbe i radionice. Ova diversifikacija kulturnog programa bi omogućila da objekat postane centar kreativnosti, edukacije i zabave za sve generacije.

Unutar Doma kulture može se organizovati prostor za edukativne aktivnosti, poput umjetničkih i muzičkih škola, radionica digitalnih medija, kao i kreativnih kurseva za mlade. Ove aktivnosti bi mogle privući mlade talente i podržati njihov razvoj u umjetničkim i kulturnim oblastima.

Obzirom na bogatu istoriju Risna i okoline, jedan dio Doma kulture mogao bi se pretvo-

riti u galerijski prostor koji bi izlagao lokalne arheološke nalaze i umjetnička djela. Ovako postavljen kulturni prostor bi služio i kao turistička atrakcija, doprinoseći razvoju kulturnog turizma.

Kulturni Hub i Coworking Prostor: Dom kulture može postati hub za mlade preduzetnike, umjetnike i kulturne radnike. Prostor bi mogao uključivati i coworking zonu, gdje bi kreativni profesionalci radili na zajedničkim projektima, osiguravajući raznovrsne i moderne kulturne i obrazovne sadržaje.

Prvi korak je procjena stanja objekta i reviziranje postojećeg projekta kako bi se definisali neophodni građevinski radovi i sredstva potrebna za završetak. Sredstva ćemo obezbijediti kroz javno-privatna partnerstva, nacionalne i međunarodne fondove, kao i konkurisanje za evropske grantove. Kroz konsultacije sa lokalnim stanovništvom i kulturnim radnicima, definisaćemo program i sadržaje koji će odgovarati potrebama zajednice.

Planirati poslovanje Doma kulture na održiv način, sa jasnim finansijskim modelom koji će omogućiti njegovo dugoročno funkcionisanje kroz redovne kulturne događaje, edukativne aktivnosti i prihode od turizma.

15. Donećemo odluku o budućnosti

Sportske hale u Škaljarima

Odluka o budućnosti Sportske hale u Škaljarima: Uradićemo detaljnu analizu troškova izgradnje i eventualnog završetka radova. Angažovaćemo nezavisne institucije kako bi se osigurala transparentnost. Analiziraćemo potrebe zajednice kako bi se utvrdilo da li postoji potreba za sportskom halom na tom mestu ili bi objekat mogao biti bolje iskorišćen za druge svrhe, kao što su kulturni centar, poslovni prostor ili turistički objekat.

Pregledaćemo sve pravne aspekte vezane za izgradnju, vlasništvo i potencijalnu prename-nu objekta. Organizovaćemo javne rasprave kako bi se uključila šira zajednica u proces donošenja odluka. Ovi koraci mogu pomoći u

donošenju ispravne odluke o tome da li je bolje ukloniti, prenamijeniti ili nastaviti sa gradnjom Sportske hale u Škaljarima.

Prenamjena objekta, kao što je Sportska hala u Škaljarima, može donijeti brojne prednosti: Prenamjena može omogućiti korišćenje objekta za aktivnosti koje su trenutno potrebnije zajednici. Novi sadržaji mogu privući više posjetilaca i generisati veće prihode. Na primjer, prenamjena u kongresni centar može povećati turistički promet i donijeti dodatne prihode lokalnoj ekonomiji.

Prenamjena može omogućiti prilagođavanje objekta različitim potrebama tokom vremena, čime se osigurava dugoročna održivost i relevantnost objekta.

Rušenje započete sportske hale u Škaljarima može biti racionalno zavisno od nekoliko faktora: ako su troškovi završetka izgradnje previsoki u odnosu na potencijalne koristi, rušenje može biti racionalnija opcija. Međutim, treba uzeti u obzir i troškove rušenja i potencijalne gubitke.

Ako je objekat u lošem stanju ili ne zadovoljava građevinske standarde, rušenje može biti neophodno iz bezbjednosnih razloga. Ako postoji bolji plan za korišćenje zemljišta, kao što je izgradnja objekata koji su potrebni zajednici, rušenje može biti opravdano.

Mišljenje građana Kotora je ključno. Ako većina podržava rušenje i prenamjenu prostora, to može biti važan faktor u donošenju odluke.

16. Plan za unapređenje vodovodne i kanalizacione infrastrukture u Kotoru

Sprovešćemo kontinuiranu analizu gubitaka na vodovodnoj mreži koristeći napredne tehnologije kao što su *detektori curenja i GIS sistemi*. Kreirati detaljan katastar svih vodenih instalacija kako bi se identifikovali kritični delovi mreže.

U roku od najviše osam mjeseci započeti radove na otklanjanju identifikovanih problema,

uključujući zamenu dotrajalih cevi i popravku curenja.

Identifikovati i legalizovati nelegalne priključke kako bi se smanjili gubici. Efikasnijim upravljanjem mrežom i smanjenjem gubitaka, omogućiti niže troškove za korisnike. Uvesti napredni sistem upravljanja vodama koji omogućava prikupljanje relevantnih podataka i njihovu analizu posredstvom pametnih vodomjera i ažurnu kontrolu gubitaka na mreži i precizno dijagnostikovanje i lociranje oštećenja i curenja.

Instalirati novi cjevovod koji će omogućiti stabilnije i kvalitetnije vodosnabdijevanje za stanovnike Risna i Kostanjice. Ažurirati postojeće vodovodne sisteme kako bi se smanjili gubici i poboljšala efikasnost. Staviti u funkciju rezervoar Stara fortica kako bi se obezbedilo stabilno snabdijevanje vodom za područje Grblja. Integrisati rezervoar sa postojećom vodovodnom mrežom kako bi se optimizovalo snabdijevanje.

Postaviti novu vodovodnu instalaciju na području Trojice kako bi se poboljšalo snabdijevanje vodom za Pržice i Dub. Osigurati da nova instalacija omogući kontinuirano snabdijevanje bez restrikcija, čak i tokom sušnih perioda.

Izraditi detaljan projekat i započeti izgradnju kanalizacione mreže kroz Prčanj, Stoliv i Perast. Osigurati da nova kanalizaciona mreža zadovoljava sve ekološke standarde i doprinosi očuvanju životne sredine.

Izrada projekta i početak izgradnje kanalizacije u Škaljarima: Pripremiti detaljan projekat za izgradnju kanalizacione mreže u Škaljarima. Započeti radove na izgradnji kanalizacije kako bi se poboljšali sanitarni uslovi i zaštita životne sredine.

17. Vrmac kao destinacija i izletišta

Vrmac ima ogroman potencijal za razvoj održivog turizma i lokalne ekonomije. DA će valorizovati ovo predivno izletišta na način koji će privući turiste, zaštititi prirodu i pružiti benefite lokalnoj zajednici:

Razviti i obeležiti mrežu planinarskih i biciklističkih staza koje vode kroz prirodne ljepote Vrmca, sa fokusom na ekoturizam. Staze će uključivati informativne table o flori, fauni i kulturno-istorijskim spomenicima duž puta. Postaviti eko-punktove sa reciklažnim kanta-ma, solarnim punjačima i eko-svlačionicama. Održavanje minimalnog ekološkog otiska je ključno za dugoročnu valorizaciju.

Uspostaviti male eko-kampove ili „glamping“ (luksuzni kamping) sa minimalnim uticajem na prirodu, koji bi pružali posjetiocima priliku da provedu noć na planini u prirodnom okruženju.

Vrmac je bogat kulturno-istorijskim nasleđem, uključujući austrougarska utvrđenja i stare crkve. Restauracija i adaptacija ovih objekata za turističke posjete mogla bi privući zaljubljenike u istoriju i kulturu. Organizovati vođene ture sa lokalnim vodičima kako bi se posjetioci upoznali sa istorijskim značajem ovih objekata. Organizovati manifestacije poput festivala istorije, rekonstrukcije bitaka ili kulturnih događaja na Vrmcu, čime bi se podigla svest o značaju lokalnog nasleđa i povećao broj posjeta.

Poboljšati pristup Vrmcu iz Kotora i Tivta, organizovanjem redovnih turističkih tura, minibusova ili vožnji biciklom. Time bi se povećala dostupnost izletišta i podstaklo smanjenje automobila, čime bi se sačuvao prostor od prekomjerne urbanizacije. Promovisati Vrmac kao integralni dio turističkog doživljaja Boke Kotorske, povezujući ga sa izletima brodom, turama po Starom Gradu Kotoru i posjetama obližnjim atrakcijama.

Izgradnja brendirane digitalne platforme: Kreirati interaktivnu web stranicu i aplikaciju posvećenu Vrmcu, sa digitalnim mapama staza, vodičima, rezervacijama aktivnosti i događaja. Ova platforma bi omogućila posjetiocima lako planiranje posjeta. Organizovati online kampanje putem društvenih mreža i in-

fluensera, koristeći hashtagove i priče koje bi promovisale prirodne ljepote i ekološku važnost Vrmca.

Organizovati radionice i edukativne programe o očuvanju prirode, održivom turizmu i kulturnom nasleđu za lokalno stanovništvo i turiste. Ove inicijative mogu uključivati škole prirode za djecu, volonterske projekte za očuvanje prirode i programe za mlade.

Donijeti stroge regulacije za zaštitu prirodnog okruženja Vrmca od prekomjerne izgradnje i zagađenja. Ovo bi uključivalo regulaciju broja posjetilaca, kontrolisano odlaganje otpada i očuvanje biodiverziteta. Uvođenje standarda i sertifikata za održivi turizam koji bi osigurali da svi poslovni subjekti na Vrmcu posluju u skladu sa principima održivosti.

18. Ponuda Starog grada u skladu sa vrednošću destinacije

Uredit ćemo korištenje poslovnih prostora u Starom gradu u Kotoru, kao i proizvoda i usluga koje se nude.

Na osnovu podataka o trenutnom stanju poslovnih prostora u Starom gradu, uključujući vrste poslovanja, vrstu proizvoda i usluga koje se nude, i uticaj na lokalnu zajednicu i turizam, te uvida u postojeće zakone i regulative koje se odnose na korištenje poslovnih prostora i prodaju proizvoda u Crnoj Gori, kao i specifične regulative za istorijska područja, osmislili smo strategiju za korištenje poslovnih prostora koja uzima u obzir očuvanje kulturne baštine, poboljšanje turističke ponude i zadovoljavanje potreba lokalnih stanovnika.

Donijet ćemo odluku koja definiše tipove poslovanja koji su dozvoljeni u Starom gradu. Postaviti pravila za izgled poslovnih prostora i reklamnih oznaka kako bi se očuvala estetika i istorijski izgled područja. Uspostaviti standarde za kvalitet proizvoda i usluga koji se nude, kako bi se osigurali visoki standardi i autentičnost.

Naložit ćemo redovne inspekcije kako bi se osiguralo da se svi poslovni prostori pridržavaju opštinskih odluka i regulativa.

Pružiti ćemo podršku i edukaciju vlasnicima poslovnih prostora o novim pravilima i najboljim praksama za poslovanje u povijesnim područjima. Informirati lokalne stanovnike i poslovne subjekte o novim odlukama i pravilima. Organizirati sastanke i radionice kako bi se prikupile povratne informacije i riješili eventualni problemi.

Promovisaćemo saradnju između opštine, lokalne zajednice i vlasnika poslovnih prostora kako bi se postigla zajednička vizija za očuvanje i unapređenje Starog grada. Redovno kontrolisati djelotvornost odluka i regulativa te ih prilagođavati potrebama zajednice i promjenama u okruženju.

Prikupljaćemo povratne informacije od lokalne zajednice i posjetilaca kako bi se poboljšala politika korištenja poslovnih prostora.

Ova strategija pomoći će u očuvanju kulturne baštine, unapređenju turističke ponude i osiguravanju da poslovanje u Starom gradu bude u skladu s njegovim historijskim i kulturnim karakteristikama.

Prioritet treba dati prodaji proizvoda koji odražavaju lokalnu tradiciju i kulturu. Ovo uključuje prodaju suvenira, rukotvorina i tradicionalnih prehrambenih proizvoda. Opštinske odluke mogu uključivati obvezu za prodavce da nude proizvode koji su povezani s lokalnom tradicijom. Postaviti standarde za kvalitet proizvoda i usluga kako bi se očuvala visoka reputacija Starog grada kao turističke destinacije. Ovo može uključivati inspekcije i licenciranje kako bi se osiguralo da svi poslovni subjekti ispunjavaju zadane standarde.

Uvesti ograničenja u vezi s brojem poslovnih prostora određene vrste kako bi se izbjeglo prekomjerno zasićenje tržišta i očuvala ravnoteža između komercijalne ponude i kulturnog karaktera. Formirati savjetodavne grupe koje uključuju predstavnike lokalne zajednice, kulturnih institucija i stručnjake za očuvanje naslijeđa. Ove grupe mogu davati preporuke i savjete za donošenje odluka koje se odnose na poslovne prostore i njihov sadržaj.

Organizirati javne konsultacije i rasprave kako bi se uključila mišljenja građana i lokalnih preduzetnika. Ova povratna informacija može pomoći u donošenju odluka koje odražavaju

stvarne potrebe i želje zajednice.

Periodično revidirati odluke i smjernice kako bi se prilagodile promjenama na tržištu i potrebama zajednice, ali uvijek s očuvanjem osnovnog cilja očuvanja tradicionalnog karaktera Starog grada.

Implementacijom ovih koraka, može se postići sklad između očuvanja historijskog naslijeđa i omogućavanja modernih poslovnih aktivnosti u Starom gradu.

19. Otkup zemljišta "Autoremonta", izgradnja nove opštinske zgrade i izmeštanje lokalne uprave iz Starog grada

Prostor "Autoremont" se nalazi na strateški povoljnoj poziciji, izvan užeg centra Starog grada, sa lakšim pristupom za lokalno stanovništvo. Zbog većih dimenzija zemljišta, postoji mogućnost planiranja izgradnje više javnih sadržaja uz zgradu lokalne uprave, uključujući parkinge, zelene površine, kao i objekte namenjene građanima.

Potrebno je sprovesti detaljnu procenu tržišne vrednosti zemljišta i postojećih objekata na lokaciji "Autoremont". Nakon toga, izraditi finansijski plan koji uključuje mogućnosti finansiranja otkupa kroz budžet opštine, državne fondove ili čak kroz javno-privatno partnerstvo. Otkup zemljišta može se realizovati putem pregovora sa vlasnicima. Važno je uključiti sve relevantne strane kako bi proces bio transparentan i efikasan.

Izgradnja nove zgrade opštine:

Moderan dizajn i održivost: Izgradnja nove zgrade opštine na lokaciji "Autoremont" predstavlja priliku za implementaciju modernih arhitektonskih rešenja koja uključuju energetske efikasne sisteme, zelene tehnologije i održiv dizajn. Zgrada može biti koncipirana tako da integriše sve odseke lokalne uprave, što bi omogućilo efikasnije poslovanje.

Bolja gostupnost: Nova zgrada bi omogućila

lakši pristup građanima, smanjujući gužve u centru Starog grada, a istovremeno bi obezbodila dovoljno prostora za parking i druge potrebne usluge.

Finansiranje: Izgradnja bi mogla biti finansirana putem budžeta opštine, uz podršku državnih fondova ili čak evropskih razvojnih fondova za javne projekte. Alternativno, moguća je izgradnja kroz javno-privatno partnerstvo, gde bi privatni investitor finansirao izgradnju u zamenu za korišćenje određenih delova zgrade ili drugih pogodnosti.

Namjena sadašnje zgrade opštine u Starom gradu: Premještanjem opštine iz Starog grada otvara se mogućnost prenamjene postojeće zgrade u hotel ili muzej. Deo zgrade može biti preuređen u komercijalne ili coworking prostore. Na taj način, prostor bi generisao dodatne prihode za opštinu i oživio deo Starog grada.

Očuvanje baštine: Promena namene zgrade mora biti usklađena sa UNESCO standardima i zahtevima za očuvanje kulturnog nasleđa. Projekat rekonstrukcije i prenamene treba da poštuje istorijsku vrednost zgrade, ali i da doprinese njenoj funkcionalnosti u modernom kontekstu.

Premještanjem opštine na novu lokaciju sa modernom infrastrukturom, lokalna uprava može poboljšati svoju efikasnost i povećati dostupnost usluga građanima. To bi moglo rezultirati bržim procesima i boljom koordinacijom između različitih sektora.

Otkup zemljišta "Autoremont" i izgradnja nove opštinske zgrade predstavlja dugoročnu investiciju u unapređenje saobraćajne i poslovne infrastrukture u Kotoru. Premještanje lokalne uprave sa trenutne lokacije u Starom gradu oslobodilo bi taj prostor za kulturne i turističke namene, dok bi nova, moderna opštinska zgrada doprinela boljoj funkcionalnosti administracije i poboljšanju uslova rada za službenike, kao i olakšala pristup građanima.

20. Izgradnja marine na dijelu obale ispred KBC Kotor

Izgradnja marine na prostoru ispred KBC Kotor predstavlja ambiciozan infrastrukturni projekat koji ima potencijal da značajno unaprijedi turističku ponudu Kotora, privuče dodatne investicije i unaprijedi lokalnu ekonomiju. Ovaj projekat bi kombinovao razvoj turizma, pomorske infrastrukture i ekonomske aktivnosti, a istovremeno bi se pažljivo balansirao s očuvanjem kulturne baštine i prirodnog okruženja Kotora.

Prostor ispred KBC Kotor nudi odličnu priliku za izgradnju marine. Ova lokacija je blizu centra grada, istorijskih znamenitosti i Starog grada Kotora, što je čini atraktivnom za turiste i vlasnike jahti.

Prirodne karakteristike: Lokacija ima prirodnu zaštitu od vjetrova i talasa zbog položaja Kotorskog zaliva, što je povoljno za izgradnju marine. Blizina obale omogućava jednostavnu izgradnju infrastrukture, dok more nudi dovoljno dubine za sigurno pristajanje jahti i manjih brodova.

Povezanost: Blizina ključnih infrastrukturnih objekata kao što su bolnice, saobraćajnice i trgovački centri dodatno povećava atraktivnost lokacije. Takođe, postojeći saobraćajni kapaciteti omogućavaju laku dostupnost marine i povezivanje s drugim dijelovima grada.

Kapacitet: Marina bi mogla imati kapacitet za smještaj 50 do 100 brodova različitih veličina, uključujući manje jahte, jedrilice i motorne čamce. Treba osigurati dovoljan broj vezova, uključujući i vezove sa svim potrebnim priključcima (struja, voda, gorivo).

Prateća infrastruktura: Marina bi uključivala objekat za upravu marine, sanitarnu infrastrukturu, prodavnice za nautičare (oprema, namirnice), kao i restorane, kafiće i prostore za rekreaciju. Takođe, plan bi uključio izgradnju parkinga i biciklističkih staza u okolini.

Servis za plovila: Marina bi mogla imati i tehnički dio za servisiranje plovila, uključujući popravke, održavanje i skladištenje plovila tokom zime. Ovo bi privuklo veći broj vlasnika

plovila koji traže sveobuhvatne usluge na jednom mjestu.

Ekološki pristup: Uvažavajući ekološke standarde, marina bi trebala biti izgrađena s naglaskom na održivost. To uključuje ugradnju sistema za prečišćavanje otpadnih voda, reciklažu otpada, solarne panele za napajanje objekata i zelene tehnologije kako bi se minimizirao uticaj na prirodni ambijent.

Pristupićemo izradi sveobuhvatne studije izvodljivosti koja bi analizirala tehničke, ekološke, ekonomske i društvene aspekte projekta. Ovo uključuje analizu uticaja na morski ekosistem, identifikaciju optimalnog kapaciteta marine i procjenu investicionih troškova.

Javno-privatno partnerstvo: Izgradnja marine može biti finansirana kroz javno-privatno partnerstvo, gdje bi opština Kotor i privatni investitori zajednički snosili troškove izgradnje i dijelili prihode. Opština bi mogla obezbijediti zemljište, dok bi privatni investitor finansirao izgradnju i upravljanje marinom.

Marina bi značajno uticala na lokalnu ekonomiju kroz povećanje broja posjetilaca, rast ugostiteljskih i pratećih usluga, i veću potrošnju u lokalnim restoranima, prodavnicama i hotelima. Izgradnja i kasnije funkcionisanje marine otvorilo bi nova radna mjesta, kako u samoj marini (upravljanje, servisiranje, održavanje), tako i u povezanim sektorima (ugostiteljstvo, trgovina, turističke usluge).

Kotor ima bogatu pomorsku tradiciju, a izgradnja marine bi dodatno osnažila ovu tradiciju. Organizacija nautičkih događaja, regata i sajмова u marini mogla bi postati redovna praksa, povezujući grad sa njegovom istorijom i ističući njegov identitet kao pomorskog centra.

Projekat bi uključivao i uređenje obalnog pojasa, čime bi se poboljšala opšta infrastruktura Kotora. Povećanjem kvaliteta obalnog pojasa, grad bi postao još privlačniji za turiste i investitore. Kroz implementaciju ekoloških standarda, marina bi mogla postati primjer održivog razvoja i očuvanja životne sredine, što bi doprinijelo očuvanju Kotorskog zaliva kao jednog od ključnih prirodnih resursa Crne Gore.

21. Izgradnja etažne garaže na Benovu, Kotor

Projekat izgradnje etažne garaže na Benovu ima za cilj da riješi hronični problem nedostatka parking prostora u Kotoru, posebno tokom turističke sezone. Trenutni kapacitet parkirališta na Benovu je ograničen i ne može zadovoljiti rastuće potrebe stanovnika, posjetilaca i turista. Planirana garaža će ne samo povećati broj parking mjesta, već i smanjiti saobraćajne gužve u okolnim ulicama.

Garaža će biti projektovana u skladu sa savremenim standardima i održivim rješenjima, uz poštovanje preporuka UNESCO-a kako bi se osiguralo očuvanje vizuelnog identiteta grada.

2. Kapacitet i tehničke specifikacije:

Broj etaža: 3 do 4 nadzemne etaže, s mogućnošću podzemnih nivoa ukoliko to prostorni plan dozvoli.

Ukupan kapacitet: Planirano je da se obezbijedi između 200 i 250 parking mjesta, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na postojeće kapacitete.

Pristup i povezanost: Garaža će imati dvije glavne pristupne tačke kako bi se omogućila optimalna saobraćajna komunikacija. Ulaz i izlaz biće jasno označeni, s posebnim zonama za kratkotrajno parkiranje i garažom za stanovnike.

3. UNESCO standardi i održivost:

Arhitektonska integracija: Dizajn garaže će biti pažljivo prilagođen kulturnom pejzažu Kotora. Spoljašnjost objekta će koristiti prirodne materijale, poput kamena karakterističnog za regiju, kako bi se uklopio u vizuelni kontekst grada. Visina garaže biće u skladu s urbanističkim ograničenjima kako bi se izbjeglo narušavanje siluete Starog grada.

Zeleni krov i vertikalne bašte: U skladu sa standardima za održivu gradnju, garaža će imati zeleni krov i vertikalne bašte, što će ne samo poboljšati vizuelni doživljaj već i pridonijeti smanjenju urbanog zagrijavanja i poboljšanju kvaliteta vazduha.

Održiva rješenja: Planirano je korišćenje solarnih panela za osvjetljenje garaže i napajanje sistema, kao i postavljanje punionica za električna vozila. Sistem za sakupljanje kišnice biće integrisan kako bi se smanjila potrošnja vode za održavanje zelenih površina.

Savremeni sigurnosni sistemi: Garaža će biti opremljena kamerama za nadzor, sensorima za detekciju slobodnih mjesta i automatskim sistemom kontrole ulaza i izlaza.

Pametno upravljanje: Biće implementiran sistem za rezervaciju parking mjesta putem mobilnih aplikacija, što će omogućiti korisnicima da unaprijed osiguraju parking, smanjujući tako promet i čekanje.

Smanjenje saobraćajnih gužvi: Povećanjem kapaciteta za parkiranje, očekuje se smanjenje saobraćajnih gužvi u okolnim ulicama, posebno u blizini Starog grada.

Doprinos turizmu: Omogućavanje većeg broja parking mjesta olakšaće pristup turistima, što će pozitivno uticati na lokalnu ekonomiju. Garaža će uključivati i info-pult za turiste, sa preporukama za lokalne znamenitosti.

Izgradnja etažne garaže na Benovu predstavlja strateški važan projekat za Kotor, kojim se odgovara na rastuće potrebe stanovništva i turista, uz očuvanje kulturnog nasleđa grada. Ovaj projekat je osmišljen tako da poštuje UNESCO standarde, obezbjeđujući održivo, moderno i estetski prilagođeno rješenje za saobraćajne i infrastrukturne izazove.

22. Predlog za ljetnju scenu na igralištu na Benovu

Za transformaciju školskog igrališta na Benovu u ljetnju scenu, potrebno je osmisliti funkcionalno, estetski prijemljivo i fleksibilno rješenje koje će odgovarati događajima na otvorenom, a istovremeno maksimalno iskoristiti postojeće infrastrukturne elemente kao što su svlačionice i zadnja scena. Prijedlog obuhvata male prepravke koje će unaprijediti prostor i omogućiti njegovu višenamjensku upotrebu.

Transformacija svlačionica: Svlačionice mogu služiti kao backstage prostor za izvođače i tehnički tim. Uređenje unutar svlačionica može uključivati jednostavne pregrade za privatnost, ogledala s osvjetljenjem za šminkanje i stolove za pripremu izvođača.

Pristup: Dodavanje bočnih ulaza ili natkrivenih hodnika za lakši pristup između svlačionica i scene omogućava fluidno kretanje izvođača, bez ometanja publike.

Proširenje i nadogradnja: Zadnja scena može biti proširena tako da obuhvata višenamjenski prostor za izvođače i scenografiju. Dodavanje modularne pozornice, koja se može prilagoditi različitim događajima (koncertima, pozorišnim predstavama, filmskim projekcijama), stvorice fleksibilniju platformu.

Instalacija osnovne tehničke infrastrukture za rasvjetu i zvuk (reflektori, zvučnici, kablovi) na zadnjoj sceni olakšaće organizaciju događaja, a oprema može biti mobilna i sklonjena kada nije u upotrebi.

Prilagodljivost: Na centralnom dijelu igrališta može se izgraditi povišena modularna pozornica koja se lako može montirati i demontirati, zavisno od potreba događaja. Ova pozornica može biti većih dimenzija od postojeće ljetnje pozornice, omogućavajući veću fleksibilnost u organizaciji različitih vrsta manifestacija. Korišćenje drvenih ili metalnih modula prekrivenih zaštitnim slojevima za vanjske uslove osigurava dugotrajnost pozornice i njeno estetsko uklapanje u ambijent.

Mobilne tribine: Postavljanje laganih, pokretnih tribina na dijelu igrališta koji je najbliži pozornici omogućava povećanje kapaciteta za publiku, dok istovremeno ostavlja prostor fleksibilnim za sportske aktivnosti van događaja.

Travnate površine i jastučići: Dio igrališta može biti prekriven travnatim tepihom ili udobnim jastučićima za sjedenje na zemlji, dajući prostoru opuštenu ljetnju atmosferu.

Zelene ograde i rasvjeta: Uz ogradu igrališta mogu se postaviti dekorativne zelene barijere (biljke u saksijama ili žardinjere) koje će poboljšati estetiku prostora i omogućiti privatnost. Noćna rasvjeta postavljena na stubove

ili u obliku lampiona iznad gledališta stvorioe ugodnu večernju atmosferu.

Višenamjenski prostor: Igralište može i dalje služiti svojoj osnovnoj svrsi, ali s mogućnošću brze prepravke u ljetnju scenu. Planiranje događaja poput sportskih manifestacija i kulturnih predstava omogućava igralištu da zadrži svoju višenamjensku ulogu, čime postaje dinamičan prostor za zajednicu.

Solari i ekološka rasvjeta: Korišćenje solarnih panela za napajanje rasvjete i zvučne opreme smanjuje energetske troškove i doprinosi održivosti. LED rasvjeta omogućava smanjenje potrošnje energije i produžava vijek trajanja opreme.

Preuređenje školskog igrališta na Benovu u ljetnju scenu može biti ostvareno uz minimalne intervencije i tehničke prepravke. Korišćenje postojećih svlačionica i zadnje scene kao ključnih dijelova, uz modularne i mobilne elemente, omogućava fleksibilnost prostora za različite događaje. Integrisanje zelenih površina, modernih tehničkih rješenja i estetike usklađene s lokalnim ambijentom osigurava da ovaj prostor bude pogodan za ljetnje manifestacije, a istovremeno funkcionalan kao sportski teren.

23. Unapređenje saobraćajne infrastrukture

Unapređenje saobraćajne infrastrukture u Kotoru je ključno zbog specifične konfiguracije terena, gustog saobraćaja tokom turističke sezone i potrebe za očuvanjem kulturne baštine. Plan za unapređenje treba da bude sveobuhvatan, efikasan i održiv, s ciljem da se smanje saobraćajne gužve, unaprijedi sigurnost i poboljša kvalitet života u gradu. Evo kako se to može postići:

1. Izgradnja treće saobraćajne trake na ključnim putnim pravcima sa ciljem manjeg zagušenja u saobraćaju na najprometnijim dionicama kroz proširenje postojeće infrastrukture.

- Identifikovati najkritičnije saobraćajne tačke (poput magistralnih puteva, prilaza starom

gradu i dijelova s intenzivnim saobraćajem).

- Proširiti postojeće saobraćajnice dodavanjem treće trake, posebno na prilazima Kotoru i u pravcima ka okolnim mjestima.

- Implementacija trake za spora vozila, koja će omogućiti brži protok saobraćaja.

Očekivani rezultati: Smanjena zagušenja u kritičnim zonama, povećana sigurnost i protok saobraćaja.

2. Izgradnja Zaobilaznice oko Kotora sa ciljem preusmjerenja tranzitnog saobraćaja, manjeg zagađenja i saobraćajne gužve.

- Detaljna studija izvodljivosti i analiza potencijalnih ruta za izgradnju zaobilaznice.

- Saradnja s urbanistima i stručnjacima za zaštitu kulturnog naslijeđa kako bi se osiguralo da zaobilaznica ne ugrozi UNESCO baštinu.

- Izgradnja zaobilaznog puta koji će omogućiti lakši pristup okolnim mjestima bez potrebe prolaska kroz centar grada.

Očekivani rezultati: Drastično smanjen broj vozila u centru grada, smanjeno zagađenje i zaštita starog gradskog jezgra.

3. Uvođenje Inteligentnih Transportnih Sistema (ITS) sa ciljem: Optimizovati saobraćajne tokove i unaprijediti nadzor saobraćaja putem pametne tehnologije.

- Ugradnja pametnih semafora i sistema za upravljanje saobraćajem u realnom vremenu koji se prilagođavaju trenutnim uvjetima.

- Instalacija senzora za brojanje vozila i sistema za praćenje saobraćajnih zastoja.

- Uvođenje aplikacija za navigaciju u gradu koje bi informisale vozače o alternativnim pravcima, stanju saobraćaja i slobodnim parking mjestima.

Očekivani rezultati: Poboljšan protok saobraćaja, smanjeno vrijeme čekanja na semaforima i bolja kontrola gužvi.

4. Razvoj javno-privatnog partnerstva za izgradnju parking garaža sa ciljem: Obezbijediti dodatne kapacitete za parkiranje kako bi se smanjio pritisak na saobraćaj u centru grada.

- Kroz javno-privatno partnerstvo, izgraditi podzemne ili nadzemne parking garaže na rubnim dijelovima grada.
- Obezbijediti povoljne cijene parkiranja kako bi se stimulisalo korišćenje garaža umjesto parkiranja u centru.
- Korišćenje tehnologije za rezervaciju parking mjesta putem mobilnih aplikacija kako bi vozači unaprijed mogli da obezbijede parkiranje.

Očekivani rezultati: Smanjenje broja vozila parkiranih u centru grada i bolja dostupnost parkinga za lokalno stanovništvo i turiste.

5. Promocija korišćenja bicikala i javnog prevoza sa ciljem: Smanjiti broj automobila u gradu podsticanjem alternativnih načina prevoza.

- Izgradnja biciklističkih staza duž ključnih pravaca i uvođenje servisa za iznajmljivanje bicikala na glavnim lokacijama.
- Pобољшanje postojeće mreže javnog prevoza s povećanjem broja linija i učestalosti vožnji, naročito tokom turističke sezone.
- Uvođenje ekoloških autobusa i električnih vozila za javni prevoz kako bi se smanjilo zagađenje.

Očekivani rezultati: Povećana upotreba bicikala i javnog prevoza, smanjenje broja privatnih vozila na putevima i smanjenje emisije štetnih gasova.

6. Konsultacije sa Lokalnim Stanovništvom i Međunarodnim Ekspertima sa ciljem: Inkluzivni razvoj saobraćajne infrastrukture kroz participaciju građana i angažovanje stručnjaka iz oblasti saobraćaja.

- Održavanje javnih rasprava i radionica sa lokalnim stanovništvom kako bi se dobili prijedlozi i povratne informacije o planiranim projektima.
- Angažovanje domaćih i međunarodnih stručnjaka za izradu strategija saobraćajne infrastrukture i održivog razvoja.
- Organizacija konkursa za inovativna rješenja u saobraćaju koja će uključivati profesionalce i studente sa fakulteta saobraćaja i

urbanizma.

Očekivani rezultati: Bolje prilagođena rješenja potrebama zajednice, primjena najnovijih tehnologija i svjetskih standarda u planiranju saobraćaja.

Unapređenje saobraćajne infrastrukture u Kotoru zahtijeva sveobuhvatan i strateški pristup koji uključuje optimizaciju postojećih kapaciteta, proširenje ključnih saobraćajnih pravaca i implementaciju novih tehnologija. Kroz izgradnju zaobilaznica, korišćenje pametnih transportnih sistema, podsticanje alternativnih vidova prevoza, uključivanje građana i stručnjaka, moguće je riješiti probleme saobraćajnih gužvi, poboljšati sigurnost i očuvati jedinstvenu baštinu Kotora.

24. Lokalna radna grupa za održavanje Zaliva i redovno čišćenje morskog dna

Za redovno čišćenje morskog dna u Risanško-kotorskom zalivu, ključni koncept je održivi i sistematičan pristup koji uključuje saradnju između lokalnih vlasti, stručnih organizacija, nevladinih organizacija (NVO), i privatnog sektora. Evo prijedloga za najbolji koncept kojim bi se obezbijedilo redovno čišćenje morskog dna na polugodišnjem ili godišnjem nivou:

Formiranje lokalne radne grupe za održavanje Zaliva: Opština Kotor bi mogla formirati radnu grupu koja uključuje predstavnike lokalnih vlasti, ekoloških organizacija, pomorskih stručnjaka, ronilačkih klubova i predstavnike Ministarstva ekologije i zaštite životne sredine. Ova grupa bi bila odgovorna za planiranje, nadgledanje i sprovođenje aktivnosti čišćenja.

Redovno čišćenje morskog dna može se obezbijediti kroz saradnju s privatnim sektorom. Uključivanje kompanija koje se bave morskim i pomorskim uslugama, kao i turističkog sektora, može osigurati sredstva i opremu za ovu aktivnost. Na primjer, pomorske agencije, hoteli i turističke organizacije

mogu biti angažovani kroz sponzorske ugovore ili direktnu podršku ovim aktivnostima.

Ronioci iz privatnih klubova mogu dobiti subvencije ili obezbijedenu opremu da pomognu u sprovođenju čišćenja morskog dna.

Učešće postojećih ronilačkih klubova i NVO-a: Postojeći ronilački klubovi iz Kotora i okoline, zajedno s nevladinim organizacijama koje se bave zaštitom životne sredine, mogu aktivno učestvovati u samom čišćenju. Periodični ekološki događaji (volonterske akcije) mogu biti organizovani uz podršku ronilačkih timova, uz koordinaciju i nadzor stručnih lica.

3. Ekološke kampanje: Ekološke kampanje mogu podići svijest o važnosti čiste morske sredine, uz angažovanje građana i turista.

4. Upotreba tehnologije za mapiranje i monitoring zagađenja: Sistematično čišćenje zahtijeva i upotrebu tehnologije za mapiranje i praćenje zagađenih zona. Oprema poput sonara, podvodnih dronova i drugih naprednih tehnologija može se koristiti za lociranje otpada na morskome dnu. U saradnji s naučnim institucijama, može se kreirati mapa zagađenih područja kako bi se identifikovale kritične tačke koje zahtijevaju posebnu pažnju.

Implementacija "Zelene Takse": Uvođenje ekološke takse koja bi se naplaćivala od vlasnika plovila, marina ili turističkih operatera moglo bi obezbijediti sredstva za redovno čišćenje morskog dna. Prikupljena sredstva bi se usmjerila direktno na finansiranje akcija čišćenja i ekološke zaštite zaliva.

Saradnja s naučnim institucijama i istraživačima: Partnerstvo s univerzitetima i istraživačkim centrima omogućilo bi praćenje ekološkog stanja morskog dna kroz naučna istraživanja. Oni bi mogli pružiti neophodne podatke o vrstama otpada, ekološkom stanju i mogućnostima za prevenciju budućeg zagađenja.

Organizacija edukativnih kampanja i volonterskih akcija: Podizanje svijesti lokalnog stanovništva, turista i vlasnika plovila o važnosti očuvanja morskog ekosistema je ključno. Organizacija kampanja i ekoloških volonterskih akcija koje uključuju građane u čišćenje može povećati učestalost aktivnosti

i obezbijediti dodatne ruke za sprovođenje ovih akcija.

8. Monitoring i kontrola zagađenja: Postavljanje monitoring sistema u zalivu (na primjer, u saradnji s marinama) za praćenje deponovanja otpada od strane brodova i turista je još jedan ključan korak. Kaznene mjere za neodgovorno ponašanje, kao što su kazne za nelegalno odlaganje otpada u more, doprinijele bi preventivnim mjerama.

Kombinacija javno-privatnog partnerstva, redovnih ronilačkih akcija, ekološke edukacije i savremene tehnologije može osigurati sistematično i održivo čišćenje morskog dna u Risansko-kotorskom zalivu. Ovaj pristup bi doprinio očuvanju biodiverziteta, smanjenju zagađenja i unapređenju turističke ponude.

25. Planski dokument za unapređenje obrazovnih kapaciteta i podršku razvoju mladih u opštini

Ovaj planski dokument predstavlja strateški okvir za unapređenje fizičke infrastrukture, podršku obrazovanju i promociju održivog razvoja među mladima na teritoriji naše opštine. Fokus je na stvaranju inkluzivnih i funkcionalnih prostora za sport, rekreaciju i obrazovanje, uz povezivanje lokalne zajednice kroz partnerstva sa privatnim sektorom i državnim institucijama.

1. Unapređenje površina u okviru obrazovnih institucija kroz izgradnju sportskih terena i rekreativnih površina.

Cilj: Poboljšati fizičku infrastrukturu obrazovnih institucija u našoj opštini kroz izgradnju novih sportskih terena i rekreativnih prostora za decu, i maksimizirati korišćenje postojećih sportskih objekata.

Mapiranje postojećih resursa: U saradnji sa školama i drugim obrazovnim ustanovama, sprovesti analizu trenutnog stanja sportskih terena i rekreativnih prostora. Identifikovati površine koje zahtevaju renovaciju ili proširenje.

Izgradnja novih terena: Na osnovu identifikovanih potreba, planirati izgradnju novih sportskih terena (fudbal, košarka, odbojka, trčanje), kao i manjih prostora za rekreaciju i igru koji će biti dostupni tokom i van nastavnih sati.

Korišćenje postojećih kapaciteta: Razviti zajedničke planove između škola i opštine za maksimalno korišćenje postojećih sportskih terena, uz mogućnost korišćenja od strane zajednice van školskih aktivnosti.

Sportski događaji: Uvesti zajedničke programe i planove za organizaciju sportskih takmičenja među školama na nivou opštine, sa ciljem promocije fizičke aktivnosti, timskog duha i takmičenja u sportovima kao što su atletika, košarka, fudbal i odbojka.

Unapređena sportska infrastruktura koja podstiče fizičku aktivnost dece i mladih. Povećana frekvencija sportskih događaja i takmičenja među učenicima, što doprinosi razvoju zdravih navika i zajedničkog duha. Veći stepen uključenosti lokalne zajednice u aktivnosti obrazovnih institucija.

Promocija i podrška učenicima: Promovisanje programa stipendiranja među srednjoškolicima i organizacija mentorstva koje će pomoći učenicima u apliciranju za prestižne fakultete, kako u zemlji, tako i u inostranstvu.

Podrška Opštine za neformalne obrazovne programe u saradnji sa Ministarstvom prosvete

Cilj: Podsticati neformalne obrazovne programe u obrazovnim institucijama na teritoriji naše opštine, fokusirajući se na teme održivog razvoja, ekologije, aktivnog učešća u zajednici i boravka u prirodi.

Kreiranje i implementacija programa održivog razvoja: U saradnji sa Ministarstvom prosvete, razviti edukativne programe koji promovišu održivi razvoj, zaštitu životne sredine i ekološku svest među učenicima.

Više boravka u prirodi: Inicijative koje podstiču učenike na više vremena provedenog u prirodi, kroz izlete, terenske nastave i programe koji povezuju teorijsko znanje sa praktičnim aktivnostima na otvorenom.

Radionice i seminari: Organizacija radionica, seminara i kampova kroz koje će deca i mladi unaprediti svoja znanja i veštine iz oblasti ekologije, energetske efikasnosti, reciklaže i sličnih tema.

Podsticanje učešća u javnom životu: Kroz neformalne obrazovne programe, raditi na razvijanju građanske svesti kod mladih, podstičući ih na aktivno učešće u projektima od javnog interesa na nivou opštine.

Očekivani rezultati: Povećana ekološka svest među decom i mladima. Razvijeni programi koji promovišu održivi razvoj i zaštitu prirode kroz aktivno učešće mladih. Veća integracija mladih u javni život opštine, što doprinosi boljoj povezanosti zajednice i budućem održivom razvoju.

Ovaj planski dokument postavlja temelje za dugoročno unapređenje obrazovnog sistema, sportskih kapaciteta i podizanje ekološke svesti kod mladih u našoj opštini. Kroz privatno-javna partnerstva, cilj nam je stvoriti prilike za dalji razvoj mladih, dok fokus na održivi razvoj i ekološku edukaciju osigurava bolju budućnost za generacije koje dolaze.

26. Osnivanje TV Kotor

Osnivanje lokalne televizije u Kotoru, pod nazivom "TV Kotor" predstavlja izazovan, ali potencijalno vrlo koristan projekat koji bi mogao značajno doprineti informisanju, kulturi i zajednici grada. Ispod je detaljan pregled ključnih koraka u procesu osnivanja, prednosti i mane ovakvog poduhvata.

Proces osnivanja TV Kotor

Priprema studije izvodljivosti:

Istraživanje tržišta: Prvi korak je analiza tržišta medija u Kotoru i okolini. Ovo podrazumeva ispitivanje interesovanja lokalne publike za sadržaj, identifikaciju potencijalnih oglašivača, kao i sagledavanje konkurenata poput regionalnih i nacionalnih medija.

Troškovi osnivanja: Potrebno je napraviti detaljan finansijski plan koji uključuje troškove nabavke opreme, tehničke podrške, pro-

dukcije, plata zaposlenih, marketinga, zakupa prostora i licenciranja.

Pravna Dokumentacija: Potrebno je pribaviti sve potrebne dozvole i licence za rad televizije od nadležnih regulatornih tela, uključujući Agenciju za elektronske medije. To uključuje licencu za emitovanje, regulative o autorskim pravima i zakonske propise vezane za sadržaj.

Tehnička Infrastruktura:

Nabavka Opreme: Kupovina potrebne opreme uključuje kamere, mikrofone, rasvetu, računare za montažu, servere za čuvanje podataka, kao i software za upravljanje produkcijom.

Emitovanje: Postoji nekoliko opcija za emitovanje – preko kablovske televizije, putem interneta (streaming) ili kombinovano. Odabir platforme zavisiće od budžeta, tehničkih mogućnosti i preferencija gledalaca.

Lokacija: Potrebno je obezbediti prostor za televizijski studio, kontrolnu sobu, montažu i produkciju. Studio bi trebao biti funkcionalan, ali i atraktivan za produkciju lokalnih emisija.

Kadrovi i Produkcija:

Zapošljavanje Osoblja: Potrebno je formirati tim koji uključuje novinare, voditelje, tehničare, montažere, kamerane, marketinške stručnjake i administrativno osoblje.

Obuka i Razvoj: Osoblje mora biti adekvatno obučeno, posebno u vezi sa tehničkim aspektima televizijske produkcije i zakonskim regulativama.

Programska Šema: TV Kotor treba da razvije jasnu programsku šemu, sa fokusom na lokalne vesti, kulturu, sport, edukativni program, intervju sa lokalnim ličnostima, i direktne prenose lokalnih događaja.

Finansiranje:

Javno-Privatno Partnerstvo: Jedna opcija je finansiranje kroz javno-privatno partnerstvo, gde bi opština Kotor pružila početni kapital, a lokalni preduzetnici, oglašivači i privatni investitori doprineli finansiranju kroz sponzorstva i reklame.

Donacije i Sponzorstva: Moguće je obezbediti donacije od lokalnih i međunarodnih fondova za razvoj medija, kao i sponzorske ugovore sa lokalnim preduzećima i organizacijama.

Pretplata i Reklame: Uspostavljanje stabilnih izvora prihoda kroz pretplate građana i prodaju oglasnog prostora ključno je za održivost televizije.

Prednosti Osnivanja TV Kotor

Lokalno Informisanje:

Blizina zajednici: TV Kotor bi omogućila brzo i precizno informisanje građana o lokalnim temama, uključujući vesti, saobraćajne informacije, vremenske prognoze i događaje od interesa za Kotor i okolinu.

Građanska participacija: Lokalna televizija može postati platforma za izražavanje mišljenja i predloga građana. Građani mogu aktivno učestvovati u emisijama i debatama koje se tiču lokalnih pitanja, što bi ojačalo participativnu demokratiju.

Kulturološki sadržaj: TV Kotor može imati ključnu ulogu u očuvanju i promociji kulturne baštine Kotora, organizujući emisije koje se fokusiraju na istoriju, tradiciju, manifestacije, ali i podržavaju lokalne umetnike, pisce i muzičare. Edukacija i Promocija: Pored informativnih emisija, TV Kotor može emitovati edukativne sadržaje za decu i omladinu, kao i promovirati ekološke, kulturne i društvene vrednosti.

Podsticanje lokalnog biznisa:

Reklame i promocija: Lokalna televizija može postati ključni medij za promociju lokalnih preduzeća, organizacija i turističkih atrakcija, čime se podstiče ekonomski razvoj i privlače investicije.

Partnerstva: TV Kotor može razvijati partnerstva sa lokalnim sportskim, kulturnim i turističkim organizacijama, čime bi podstakla zajedničke projekte i aktivnosti koje unapređuju zajednicu.

Sportski i turistički potencijali:

Prenosi sportskih događaja: TV Kotor bi mogla redovno prenositi lokalne sportske događaje, kao što su fudbalske i košarkaške

utakmice, regate i druge sportske manifestacije, čime bi se povećala vidljivost i značaj lokalnog sporta.

Turistička Promocija: Emitovanjem emisija koje promovišu Kotor kao turističku destinaciju, TV Kotor može doprineti privlačenju većeg broja turista i posetilaca.

Osnivanje TV Kotor donosi brojne prednosti za lokalnu zajednicu, uključujući bolje infor-

misanje građana, očuvanje i promociju lokalne kulture, kao i podršku lokalnom biznisu i sportu. Iako su troškovi osnivanja i održavanja visoki, pažljivim planiranjem, javno-privatnim partnerstvima i kontinuiranim prilagođavanjem tržištu, TV Kotor može postati stabilan i dugoročan medij koji će doprinosti lokalnom razvoju.

Permanentno praćenje problema i kreativna rešenja.

Demokratska alternativa (DA) posvećena je tome da bude vaš stalni partner i glas u svim pitanjima koja se tiču naše zajednice.

Uvjereni smo da samo kontinuiranim osluškivanjem potreba građana, praćenjem prisutnih problema i hitnim traženjem kreativnih rješenja možemo postići stvarne promjene. Naša stranka ne samo da reaguje na trenutne izazove, već i proaktivno djeluje kako bismo osigurali dugoročno blagostanje Kotora.

Demokratska alternativa je ovdje da sluša, da se angažuje i da zajedno s vama gradi bolju budućnost. Vaša mišljenja, prijedlozi i zahtjevi su naš vodič u svakodnevnom radu. Mi smo tu da se borimo za vaše interese i da radimo na unapređenju kvaliteta života u našem predivnom gradu.

Zajedno, kroz konstantan dijalog i saradnju, možemo donijeti promjene koje su potrebne za prosperitet i razvoj Kotora.

Hvala vam što ste dio ove vizije i što zajedno stvaramo bolji Kotor za sve nas.

DA

Da se Kotor pita